

Trafikolyckor – ordlista

Olycka.....	tragisk händelse, exempel trafikolycka
Orsak.....	skäl, anledning
Begår.....	utföra, t ex begå ett brott
Misstag	fel
Krokig.....	kurvig, böjd, t ex krokiga vägar
Livsfarlig	mycket farlig, livshotande
Överblicka	ha överblick, få grepp om
Prioritera	ge förtur, föredra, favorisera
Varna	uppmäna någon att akta sig
Larma.....	slå larm, alarmera, förvarna
Andning	andas
Puls	hjärtats slag
Blödning	förlust av blod andning
Chock.....	våldsam överraskning, kollaps, trauma
Skadeanmälan.....	anmälan om skada till försäkringsbolag
Vittne	person som hörs i rättegång för att lämna viktiga upplysningar
Skada	fel, defekt, förstörelse, förlust
Vilt.....	vilda djur
Risk.....	fara, osäkerhet

SUBSTANTIV	VERB
SINGULAR - PLURAL	PRESENS–PRETERITUM-PERFEKT
en skada – många skador	skadar – skadade – har skadat
en orsak – många orsaker	orsakar – orsakade – har orsakat
ett misstag – många misstag	missar – missade – har missat
en varning – många varningar	varnar – varnade – har varnat
ett larm – många larm	larmar – larmade – har larmat
en andning – många andningar	andas – andades – har andats
ett vittne – många vittnen	vittnar – vittnade – har vittnat
en risk – många risker	riskerar – riskerade – har riskerat

Trafikolyckor

Orsaker till olyckor

Det finns 3 huvudorsaker till att trafikolyckor sker:

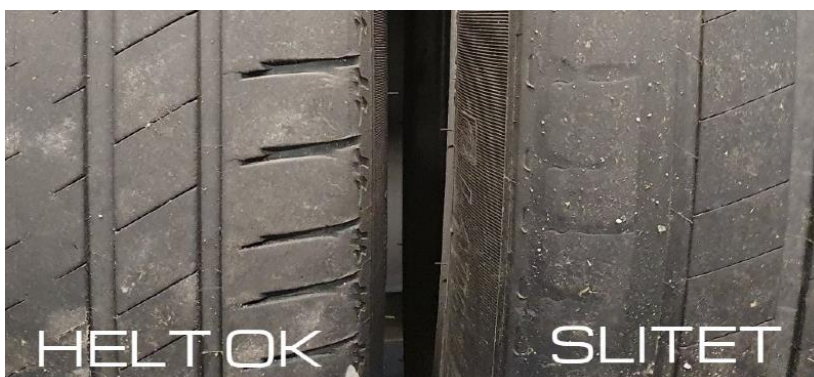
- **Mänskliga faktorn** – att begå misstag ligger i människans natur.

- **Osäkra vägar** – en smal och krokig landsväg är betydligt farligare än en motorväg med vajerräcken.

- **Osäkra fordon** – dåligt mönsterdjup kan orsaka en livsfarlig vattenplaning.

Att göra vid större olyckor

När du själv befinner dig på olycksplatsen i ett tidigt skede

1. **Överblicka**

Antal skadade? Fler risker?

2. **Prioritera**

Vad måste göras först?

3. **Varna**

Är det skymd sikt kanske ytterligare bilar krockar och förvärrar olyckan.

4. **Larma 112**

Du har vid det här laget samlat på dig viktig information (antal skadade till exempel).

5. **Första hjälpen** (LABC):

1. **Livsfarligt läge**

Flytta undan person som ligger mitt i vägen eller sitter i en brinnande bil.

2. **Andning**

Ta reda på om orörliga personer andas. Om personen andas, lägg honom eller henne i stabilt sidoläge (framstupa sidoläge). Om personen inte andas:

▪ **Utan puls**

Hjärt- och lungräddning krävs.

▪ **Med puls**

Mun-mot-munmetoden.

3. **Blödning**

Stoppa blödningen genom att knyta fast ett tygstycke mot såret.

4. **Chock**

Personen är ofta blek och kallsvettig. Se till att personen andas fritt och ge *ingen* att dricka.

Att göra vid mindre olyckor

Du bör ha en skadeanmälningsblankett (tillhandahålls av försäkringsbolag) i bilen, anteckna annars:

- Tid, datum och plats för olyckan.
- Namn och adress på vittnen och vad de har sett.
- Motpartens namn, adress, telefonnummer, fordon, registreringsnummer och försäkringsbolag.
- Alla skador som uppstått.

Varning för djur

Viltolyckor

Störst risk för vilt på vägen

- Gryning och skymning.
- Maj–juni och september–oktober.
- Vintersaltade vägar.
- Öppna fält.
- Nära vattendrag.
- Början och slut av viltstängsel.

Varningstriangel

Alla bilar ska vara utrustade med varningstriangel.
din bil stående på en väg där
hastighetsbegränsningen är
högre än 50 km/h m

en
Blir

Krocksäkerhet - trafiksvenska

Säkerhetsbälte (bilbälte)

- Säkerhetsbältet är ett extremt bra krockskydd. Det är enkelt att använda och chanserna att överleva en krock ökar kraftigt.
- Spänn bältet ordentligt så att det sitter nära kroppen (ta av tjocka jackor).
- Det finns 2 huvudtyper av bälten i personbilar:
 - **Tvåpunktsbälte (midjebälte):** Sitter bara över midjan. Vanligaste typen förr, kan fortfarande förekomma som bälte på mittplatsen i baksätet.
 - **Trepunktsbälte:** Bältet går över midjan och sen snett över kroppen mot halsen. Detta ger bättre skydd än tvåpunktsbältet.
- Vid graviditet är det viktigt att bältet sitter **under magen** så att inte barnet kläms. Är du långt in i graviditeten kan det vara lämpligast att inte köra alls, eftersom barnet löper risk att skadas av ratten och krockkudden vid kollision.
- 40 % av bilisterna som dör i trafiken använder inte bälte.

Krockkudde (airbag)

Sidokrockkudde (krockgardin) som skyddar passagerarna vid kollisioner från sidan.

- Sitt minst 25 cm från krockkudden, annars kan den skada dig när den blåses upp.
- Det tar endast 0,1 sekunder för krockkudden att fyllas.
- Kan ge svåra skador om bilbältet inte används samtidigt.
- Löses ut först vid farter över 20–30 km/h.
- Det finns olika typer av krockkuddar:
 - **I ratten:** Detta är den vanligaste typen som skyddar föraren vid kollision.
 - **Främre passagerarplats:** Skyddar passageraren fram. Observera att den måste kopplas ur om en [bilbarnstol](#) används.
 - **Sidokrockkuddar:** Mindre krockkuddar som skyddar dig vid kollisioner från sidan.

Film

<https://www.youtube.com/watch?v=Bw0Ps8-KDIQ>

Airbags - Toyota Crash Tests

Krocksäkerhet - ordlista

Krock	kollision, krasch, bilolycka
Säkerhet	trygghet, skydd
Säkerhetsbälte	håller fast förare och passagerare
Chanser	möjlighet, tillfälle, sannolikhet
Överleva	behålla livet, klara sig
Midja	den smala delen av kroppen ovanför höfterna
Midjebälte	sitter över midjan
Snett	inte rak
Ratt	styrhjul
Kollision	krock
Krockkudde	airbag, luftkudde
Sidokrockkudde	mindre krockkudde från sidan
Skydda	försvara, bevara från en fara
Passagerare	resande, person som åker med
Förare	person som kör bil, bilförare
Observera	lägga märke till
Bilbarnstol	säte för barn